

GİRİŞ

Aşk. Yokluk yerine varlığın sebebi. Aşk, yaratılmışta 'varlık çiçeği'ni açtıran muhabbet toprağının mahsulü. Aşk, bizim burada olma sebebiyiz. Aşk, bu kitabı elinizde tutma, bu kelimelerle kendi dilinizde konuşma yahut onları kulaklarınızla işitme nedeniniz. Bu kitapla buluşmanızın müsebbibi ben değilim, Allah'ın size olan sevgisi.

Benim sözlerim daha önce söylenmemiş sözler değil, ama sanıyorum ki bu muhabbet ve merhamet prensiplerinin çoğu zamanla unutuldu. İslâm dini değişmek zorunda değil; sadece bizim mânevî kalp ve ruhun zaman üstü aşk, merhamet, huzur, özgürlük, adâlet ve tevhid mesajlarını yeniden hatırlamamız, onlara yeniden sarılmamız gerekiyor.

Bu kitap her ne kadar İslâm'ın mânevî ve amelî yönleri hakkında yazılmış olsa da inanıyorum ki Allah herhangi bir din yahut felsefe ile sınırlandırılmaz. Ben, inancım olan İslâm dini hakkında yazmayı tercih ettim ama Kur'an'dan yaptığım alıntılarla amacım sizleri değiştirmeye çalışmaktan ziyade, Allah'ın size olan muhabbetinin ne denli çok olduğunu yine size hatırlatmak. Hangi yolda yürüyor olursanız olun, İslâm'ın derûnî boyutları, tıpkı O'nunla ilişkimi zenginleştiren başka inançlara ait hikmetlerin bana verdiği gibi, size de ilham verecek. Dilerim ki bu kitap, adına Allah, Tanrı, Elohim, Yahweh yahut başka bir isim verdiğiniz, sonsuz isim sahibi olmasına karşın, tek bir özü olan o yüce ebedî Varlık'a duyduğunuz muhabbetin derinleşmesi için kalplerinizde bir uyanışa sebebiyet verir.

Hiç kimsenin gerçek anlamda bir kalbi dönüştürmeye gücü yetmez. İnanıyorum ki yalnızca Allah, bizim bu geniş ve güzel arzda hangi yolda yürüyeceğimizi belirler. Allah her şeyi bir maksat üzere takdir eder ve bu nedenle hiçbir şey tesadüfî değildir. Ben, yaratılışımda beni şekillendiren toprağa karışacak, güneş ışığında erimeye mahkûm bir kar tanesiyim, ancak Allah ve O'nun Kelimeleri ebedî ve değişmezdir.

Bu kitap sizlerle buluştuğu için bahtiyârım ve cân-ı gönülünden niyaz ederim ki sözcükleri aracılığıyla içinizdeki kayıp parçaları yeniden bulabilesiniz. Siz içinde mücevherlerin saklı olduğu saraylarsınız ve bulabileceğiniz en mükemmel hazineyi zaten içinizde barındırıyor-sunuz. Altın erir, para yanar ama siz, Allah'ın asla zeval bulmayacak sonsuz ve mânevî nefesinin mazharısınız.

Allah ile olan bağınız, tabiatınızda mevcuttur ancak sizi âleme getirip canlı tutan O'nun sevgisidir. Eğer halihazırda Allah ile aranızdaki bu ilişkiyi yeniden canlandırmanın bir yolunu arıyorsanız, o zaman dileğim, bu kitabın sizi ilâhî aşk yoluna tekrar döndürmesidir.

İlâhî Aşkın Sırları kitabı, aradığını henüz bulamamış, hasret çeken gönüller için yazıldı. Bazen ümitsizliğin girdabına sürüklenen ve kusurdan münezze olan Allah'ı sevmek için fazlasıyla kusurlu olduğunu düşünenlere. Bu kitap aynı zamanda Allah'ın gönderdiği dini, diriltici bir bahar yerine çetin bir kış gibi tecrübe ederek inançlarının kıyısında kalan kişiler için de kaleme alındı.

İster İslâm'ın yolunda olun isterseniz yalnızca Allah'ı tanıma gayreti içinde bulunun, *İlâhî Aşkın Sırları* sizin Allah'la, kendinizle ve çevrenizde sizi sarmalayan dünya ile olan ilişkilerinizi dönüştürmede yararlanacağınız mânevî dili kullanıyor. Bu kitap, İslâmî ilâhiyatın içten görüş açılarını sunmanın ötesinde, sizi muhabbeti yaymayı, îmanı güçlendirmeyi ve Allah'a tevekkül ile yakınlığı artırmayı sağlayacak amele yönelik egzersizler arasında gezdiriyor. *İlâhî Aşkın Sırları*, Kur'an âyetleri ve Hz. Peygamber'in (s.a.s) ilham veren sözlerinden yararlanarak mânevî şiirlere dalıyor, sûfî büyüklerin hikâyeleriyle öğreniyor ve okurun kalbini Allah'a bağlamanın yollarını arıyor.

İlâhî Aşkın Sırları sizi, Allah'ın size duyduğu koşulsuz merhamet ve sevginin esrarlı tabiatına doğru bir yolculuğa çıkarıyor. Daha sonra size gerçekte kim olduğunuz sorusu üzerine bir tefekküre dalmanızı ve sizde bilkuvve bulunan olağanüstü potansiyeli açığa çıkarmada Kur'an'ın nasıl bir harita olarak kullanılabileceğini anlatıyor. İslâm'ın şartları, ilkeleri ve pratiklerinin özünde yatan mânevî sırların üzerindeki sır perdesini aralayarak sizi, varlığın her zerresinde gömülü olan İlâhî Aşk üzerine düşünmeye davet ediyor. *İlâhî Aşkın Sırları*

kim olursanız olun, içinizdeki îman kıvılcımını yeniden canlandırarak ve ruhunuzu onaracak şifâlı bir merhem olan Allah sevgisini size hatırlatıyor.

İnancın uyanışı bir defaya mahsus bir olay değildir; aksine, hakîkatin sürekli bir biçimde katman katman açılmasıdır. İnanç yolculuğu bir yarış değil, bir aşk maratonudur; öyle ki her insan onu farklı bir tempoda koşar. Her insanın Allah ile yaşadığı şahsî tecrübesi kendine özgü olsa da, Allah'ın, dokunduğu kalbi değiştirme gücünü hâiz muhabbet ve merhametine şehâdet ettiğim gibi, bu kitabın yazılışı sırasında da hikâyemi sizinle paylaşmak için bana yol gösterildiğini hissettim.

YOLCULUĞUM: KORKUDAN-AŞKA

Bir Müslüman olarak doğdum ama büyürken Allah'ı nasıl seveceğim ve O'nun tarafından nasıl sevilleceğim bana öğretilmedi. Ergenliğe eriştiğimde dua etmeyi bıraktım ve sonraki 10 yıl boyunca ruhumdaki boşluğu dolduracak bir şeylerin arayışına çıktım. Dünyanın çeşitli yerlerindeki camileri ziyaret ettim, bir manastırda yaşadım, Budist rahiplerle meditasyon yaparak mânevî tecrübelerine sahip oldum, Taoizm ve Kabala üzerine çalıştım ancak aradığım iç sükûneti yine de bulamadım.

İçimdeki ilâhî îman ateşi, 20'li yaşlarımda başında Türkiye'deki Kapadokya isimli küçük bir kasabadan geçerken, adeta bir şimşek gibi yeniden alevlendi. Buna sebep olan şey, gözlerimin, Allah'a yakarıyla kendinden geçmiş olan bir kadına takılıp kalmış olmasıydı. Onun, 17. yüzyıla ait eski bir ahırda, sanki dünyada İlâhî Sevgilisi'nden başka hiçbir şey yokmuşçasına Allah'a yakarışını izledim.

Bir robot gibi, belirli bir formüle bağlı kalarak, hep aynı kelimeleri tekrar yerine, mırıldandığı her kelime sessiz bir "Seni seviyorum, benim sevgili Rabb'im" gibi çıkıyordu. Kelimeler, tıpkı senkronize dansçıların aşk ummanındaki ahenkli yüzüşleri gibi ağzından dökülüyordu. Hayatımda ilk kez, dua etmek bir yana, kendisi duaya dönüşmüş bir insan görüyordum.

Onun, ruhumun aramakta olduğu her şeye sahip olan biri olduğunu ânında anlamıştım ama bunun tam olarak ne olduğu yahut ona nasıl erişebileceğim hakkında hiçbir fikrim yoktu. Hiç tanımadığım bir

yerde nasıl olur da birdenbire evimdeymiş gibi hissettiğimi anlayamıyordum, kafam karışmıştı. Ancak yıllar sonra anladım ki insanın evi, doğup büyüdüğü yer değildi; onun gerçek evi, ilâhî şükürün kardığı harç ile tuğladan yapılan ruh eviydi.

Şimdi biliyorum ki Türkiye’de şâhit olduğum o manzara sadece Allah âşığı bir kadına ait değildi; Allah’ın sonsuz ve koşulsuz sevgisinin onun üzerine yağmur misali yağmasıydı. İçimde bir yerlerde uyumakta olan inanç aslanını uyandıran, işte bu ilâhî aşk yağmurunun kokusuydu.

Kalbimdeki kandil tekrar yanmaya başlayınca domino taşları teker teker devrilmeye başladı; tâ ki, bana içimdeki aşk ve îman tohumlarını nasıl sulamam gerektiğini öğreten, Kudüs’te Mescid-i Aksâ civarında mübârek bir caminin imamlığını yürüten o zâta rastlayana kadar. Kendisine içtenlikle “Sidi”² diye hitap ettiğim bu ihtiyar Filistinli adamın rehberliği sayesinde hayatım tamamen değişti.

Sidi, bir İslâm tasavvufu üstadıydı ve beni Allah aşkının kapısına doğru çağıran ilk öğretmenimdi. Bize şöyle söylerdi: “Sevgililerim, bilin ki Allah ile mahlûkatı arasındaki muhabbet sonsuzdur ve O’nun aşkının bu elektriksel döngüsü her şeye sirâyet eder. Eğer bu döngü olmasa hiçbir şey hareket edemez, hiçbir şey diri kalmaz. Yörüngesindeki her felek, istikametindeki her hücre Allah aşkına ve O’nun hikmetine şehâdet eder. Bu aşkı içinizde muhâfaza edip her an onunla yaşamaya çalışın, çünkü onu kaybettiğiniz an kendinizi de, Allah’ı da kaybedersiniz.” Kur’ân’a, peygamberlerin hikmet dolu kalplerine ve İslâm tarihi büyüklerinin öğretilerine derinlemesine daldıkça, aslında İslâm’ın ruhunda sevgiden başka bir şey bulunmadığını giderek daha fazla keşfediyordum; o âna dek kalbim bunu tecrübe edemeyecek kadar kördü.

Arayışımı, oruçla, ibâdetle ve zikirle derinleştirdikçe, kalbimde varlıklarından haberdar dahi olmadığım yerlere temas edebilmeye başladım. Katılmış kalbim yavaş yavaş yumuşayarak, mânevî tasavvurumu yeniden canlandırdı. Olduğumu sandığım kişinin kabuğu, nefsimin maskesi yok olmaya yüz tutarken, çatırdamaya başladı ve bana, ara ara

2 Özellikle Afrika’da konuşulan Arapçada ve Hint alt-kıtasında Urduca konuşulan bölgelerde, bilgeliği ve dinî konulardaki otoritesi sebebiyle âlimlere verilen ve “Efendi” anlamına gelen kelime. (ç.n.)

açığa çıktığını hissettiğim ama asla tam anlamıyla benimseyemediğim bir ruh hâli bıraktı.

Hakîkî ben'i -ki daha sonraları bunun *fıtrat* yahut tüm insanların özünde mevcut olan ezeli iyilik olduğunu öğrenecektim- hissetmeye başlamanın zevki ile bunu kaleme almam gerektiği yönünde bir çağrı duydum. Bu çağrı bundan birkaç sene öncesine kadar artık görmezden gelemeyeceğim bir hâl aldı. Mesaj açtı: İslâm'ın müşfik özünü anlatan bir kitap yaz! İşâret çok barîz olsa da zihnimdeki şüphelerin sesleri içimdeki güvensizlik alevlerini körüklüyor, Allah'ın benden yapmamı istediği şeyi gerçekleştiremeyecek kadar değersiz olduğumu hissetmeme sebep oluyordu.

“YETERİNCE İYİ DEĞİLİM”

İslâm hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmediğimi hissediyordum. İçimdeki “yeterince iyi değilim” sesi, milyarlarca kelebeğin huzursuzluğuma eşlik eden ahenkli kanat çırpışı gibi kafamın içinde dans edip duruyordu. Sürekli Allah'a yönelip, “ben bu göreve lâyık değilim” diye defalarca söyleniyordum. Tâ ki bir gün, Allah'ın gönlüme, “Yeterince iyi olmadığını biliyorum. Seni bu yüzden seçtim. Kendini aradan çek. Bu senin yapacağın bir şey değil. Benim, senin üzerinden gerçekleştireceğim bir şey.” diye fısıldadığını duyana dek.

Birden her şey benim için belirginlik kazandı. İmanın gayesi, Allah'a doğru yolculuğa başlamadan önce “yeterince iyi olmak” değil, sadece O'nun rahmet ve merhametiyle giderilebileceğini bildiğimiz noksanlarımızla yola çıkmaktı.

Şimdi anlıyorum ki Allah'ın, Kendi adına bizden yapmamızı talep ettiği şey, mevcut yeteneğimize değil, Allah vergisi azamî potansiyelimizle ne yapabileceğimize dayanıyor. Kendi sınırlı kudretimden Allah'ın sınırsız azametine yüzümü çevirdiğimde, içimdeki huzursuzluk O'nun nurunun mevcûdiyetiyle dağılan bulutlar misali dağılıp yok oldu. Bu tezahür ânı, Mûsâ'nın asâsıyla yaptığı gibi, içimdeki korku Kızıldeni'ni, kendi yarattığım sınırların arasından bir yol açarak vurup geçti.

Tam o dakika artık kalıba dökülmeye hazırdım. Kendimi, Yaradan'ın elinde şekil almaya hazır bir balçık gibi hissediyordum. Ben, “ben”

olduğum için değil, ancak O sonsuz merhamet ve muhabbet sahibi olduğu için, yolu benim adıma açacağı konusunda Allah'a sonuna kadar güveniyordum.

BİR YABANCININ ETKİLİ DUASI

Bir akşam, saatler süren araştırma ve yazıp çizmenin ardından, Allah kalbime, dünyanın herhangi bir yerinde, ona istediği şeyi benim ulaştırmaya vesile olacağım küçük bir kız ya da erkek çocuğunun niyazını işittirdi. Açıklaması zor ama Allah bana bu kitabın, kâğıt üzerindeki kelimelerden daha fazlası olduğunu gösteriyor gibi hissediyordum. Bu kitap, bizi önemseyen ve her bir yakarışımızı şefkatle dinleyen 'diri' bir Allah'ı işaret ediyor. Tam o noktada tevâzuun her yanını kapladığını hissettim. Hayatımın binlerce saatini üzerinde düşünüp taşınarak geçirdiğim bu kitap, içten bir duaya icâbet sonucu nihayet yazıya dökülmüştü. Kendi kendime şöyle düşündüm:

Kim bu insan? Böylesi etkili bir yakarıшта bulunabilecek bu denli güzel bir kalbe sahip olan kim?

Her kimsen, biliyorum ki bir gün bu kitabı bulacaksın. Bulduğun zaman bilmeni isterim ki Allah seni çok seviyor. Niyazın O'nun katında öylesine makbûl ki, senin o içten yakarışına cevaben, hayatlarını bu çalışmaya adayan çok sayıda insanı bir araya getirdi. Sık sık seni düşünüyor ve bu kitabın sahibinin asıl sen olduğuna inanıyorum. Ne de olsa, benim kudretimi aşan bazı şeyleri harekete geçiren senin aşkın ve iştiyakındı.

Ben bir yazar değilim. Ben bir hayalperest ve Allah âşığıyım. Bu satırlar bu sayfada yerlerini bulduysa, Allah bunu böyle murat ettiği içindir.

ELHAMDÜLİLLAH, HAMD YALNIZ ALLAH'A AİTTİR

Eğer bu kitapta yer alan herhangi bir şey size bir nebze olsun ilham verirse, lütfen bunu benden bilmeyin. Ben sadece çiçekleri topladım, yoksa bu kitapta yer alan düşünceleri eken ben değilim. Yaşamın heyecanını içinizde hissediyorsanız, Allah bunu evvelce içinize yerleştirdiği içindir. Eğer kitabın satırları arasında bir hatâya denk gelirsiniz, o hatânın müsebbibi benim âciz beşeriyetimdir.

Bu kitap, halihazırda kim olduğunuzu ve kim olageldiğinizi, önemli biri olduğunuzu, Allah'ın sizi koşulsuzca sevdiğini, ilâhî bir amaç

gözetilerek yaratıldığınızı ve zaten kalbinizi ve ruhunuzu Allah'a giden yolda uyandırmak için ihtiyacınız olan şeye sahip olduğunuzu size hatırlatmak amacıyla yazıldı. İlâhî Olan'a tevekkül edin ve O'nun ebedî muhabbet kucağına erişmek için size rehberlik etmesine izin verin.

Aşk ve nurla,

A. Helwa

AÇIK BİR KALPLE OKUMAK

Kalplerimizi Allah'ın nuruna açık hâle getirdiğimizde en hayret verici sorularımızın cevapları yavaş yavaş kalbimizde filizlenmeye başlar. Umudum odur ki, bu kitabı açık bir kalple okumanız hâlinde Allah hakkında yeni bilgiler edinmek yerine o bilgileri kalbinizle tecrübe edersiniz.

Gönlün açık hâle gelebilmesi için uygulanabilecek çok sayıda teknik ve tecrübe bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi derin nefesler alarak, elinizi göğsünüze koymanız ve nefesinizin kalbinize ulaşmasını takip etmenizdir. Ardından, sadece zihninizle değil ama kalbinizin göz ve kulaklarıyla bu satırları dinleme yahut okumaya niyet edebilirsiniz.

Allah'ın hikmet nuru, bir okyanusu kaplayacak denli çok olan şüphelerimize rağmen, en uzaktaki ufuklarda dahi yükselecek ve gönüllerimizi itminan ile dolduracaktır. Allah'tan niyazım, bu kitabın, bir nebze dahi olsa size bu duyguyu tattırmasına vesile olmasıdır.

DİKKATE ALINMASI GEREKEN BİRKAÇ NOKTA

Bu kitap her ne kadar sizlere, İslâm'ın temel mânevî görüşleri hakkında bilgi vermek üzere yazıldıysa da bir ders kitabı mâhiyetinde değildir. Bir Müslümanın ibâdetlerinin ruhanî taraflarını açıklamak yerine, Kur'an ve İslâm geleneğinin ilham verici ve amele yönelik irfanını vurgulamayı hedefler.

Bununla birlikte, ilâhî aşk ummanına dalmadan önce, ileride herhangi bir karışıklığa mahal vermemek adına, biçime yönelik birkaç açıklama yapmak isterim:

1. Allah ve Tanrı kelimelerini İngilizce konuşanların kolay anlamaları için birbirlerinin yerine kullandım; ikisi de hem aşkın hem içkin olan Hakikat'e işaret etmekle aynı anlama gelmektedir. Arapçada Allah kelimesinin, İngilizcede kullanılan Tanrı kelimesine kıyasla çok sayıda

çağrışımı olsa da, çoğu Müslümanın Arap kökenli olmaması sebebiyle ikisini birden kullanmanın yerinde olacağını düşündüm. Aynı zamanda Allah tüm dillerden münezzehe olduğu için sıklıkla O'nun ilâhî sıfatlarının farklı vechelerini semboller ve metaforlar kullanarak ifade etmeye çalıştım.

2. “Muhammed Peygamber”, “Peygamber” yahut “Muhammed” kelimelerinin hemen ardından صلى الله عليه وسلم -sallallahu aleyhi ve sellem, yani “salât ve selâm üzerine olsun” şeklinde tercüme edilir- (s.a.s) kısaltmasını göreceksiniz. Bu kısaltma metin boyunca karşınıza çıkacak, zîra Cenâb-ı Hak Kur'an'da, Peygamber'in (s.a.s) adı ne zaman geçerse O'na salavat getirmemizi buyuruyor. Şöyle ki: *“Allah ve melekler Peygamber'e salât ediyorlar; ey îman edenler, siz de O'na salât ve selâm okuyun.”* (Ahzâb, 56). Böylece, bir anlamda Peygamber'e (s.a.s) salavat getirerek, Allah ve meleklerinin mübârek yollarını (sünnet) takip etmiş oluruz.

3. Kur'an kıraatinin dışında Hz. Peygamber'in (s.a.s) sözleri “Hadis” olarak adlandırılır. Peygamber'in (s.a.s) sözleri, O'nun günlük yaşamında kayıt altına alınan fiilleriyle bir araya getirilerek “sünnet” yahut “Peygamber'in (s.a.s) örnek yolu”nu oluşturur. Kur'an'dan sonra Müslümanlar için en büyük rehberlik kaynaklarından biri, Ehl-i Beyti ve ashâbi tarafından aynen taklit edilip korunarak günümüze ulaşan Hz. Peygamber'in (s.a.s) sünnetidir. Sahih hadisleri barındıran çok sayıda hadis kitabı olsa da, zaman içerisinde Hz. Peygamber'e (s.a.s) atfedilen sahte hadislerle de rastlamak mümkündür. Bu kitapta yer alan hadisler, Kur'an'ın mesajının özünü sağlamlaştıran güvenilir hadis kaynaklarından titizlikle seçilerek kullanılmış ve ilgilenenlerin daha ileri tetkik yapmak istemeleri hâlinde dip notlarda kaynaklarıyla birlikte verilmiştir.

4. Kitap boyunca kullanmış olduğum Kur'an tercümeleri (Arapçadan İngilizceye) aşağıda isimlerini zikrettiğim kalabalık bir mütercim topluluğunun çalışmalarından oluşmaktadır: Muhammad Asad, Muhammad Sarwar, Yusuf Ali, A.J. Arberry, Mohsin Khan, Muhammad Pickthall, Yahya Emerick ve Laleh Bakhtiar. Aynı zamanda Dr. Seyyed Hossein Nasr ve ekibinin tercüme ettiği *Kur'an Tetkiki* (The Study Quran) ve Amerikalı mühtediler Emily Assami, Amatullah Bentley ve Mary Kennedy'nin hazırladıkları meşhur *Sahih International*'dan da faydalandım.

5. Metin içerisinde Kur'an'ın belli bir âyetine atıf yapıldığında, o âyetin arkasına iki nokta üst üste ile birbirinden ayrılmış iki sayının yazıldığını göreceksiniz, yani (57:4) gibi. Bu sayılardan ilki, bu örnekte 57, sûre numarasına, iki noktanın arkasından gelen ikincisi ise, bu örnekte 4, âyet numarasına işaret eder. Yani 57. sûrenin 4. âyeti gibi. (1:5-7) şeklinde gösterilmiş bir alıntı birinci sûrenin 5'den 7. âyetine kadar olan kısma atıfta bulunur. Bu sayıları, bir Kur'an âyetinden esinlenerek yazdığım kendi cümlelerimin arkasına da koydum.³

6. Metin içinde "sûfî" sözcüğünü kullandığımda, İslâm geleneği içerisinde, dinin aslına uygunluğunu araştırmamın ötesine geçip kalp âlemine odaklanan mânevî üstatları (şeyhler) kastettim. Sûfî, Kur'an'ın ve Peygamberî geleneğin (sünnet) kâidelerini göz ardı etmez, ancak îmanın, aşk ve zevkte kaynağını bulan bâtinî boyutunu araştırmaya yoğunlaşır. Aslına bakılırsa sûfîlerin ifâdelerinin çoğu, doğrudan Kur'an'dan ve Peygamber'den (s.a.s) yahut Ehl-i Beyt veya sahâbeden esinlenir.

7. Birçok kişi tarafından 'İmam Ali' diye bilinen, yedinci yüzyılın en büyük İslâm hakîmlerinden biri olan Ali ibn Tâlib'in derin bilgeliği bana her zaman yol gösterdi. Mânevî önder İmam Ali, Allah O'ndan râzı olsun ve O'na rahmet eylesin, Hz. Peygamber'in (s.a.s) amcasının oğlu ve damadı idi; aynı zamanda Peygamber Efendimiz'in (s.a.s) ilk eşi Hz. Hatice'den sonra ilk Müslüman olan kişiydi. Hz. Peygamber (s.a.s), İmam Ali için, "*Ben ilmin şehriyim, Ali de kapısıdır.*"⁴ buyurmuşlardır. İmam Ali, Sünnîlerin, Şîîlerin ve sûfîlerin kendilerine rehber edindikleri ve fütüvvet, önderlik ve ilm-i ledün konularında örnek aldıkları bir tevhid ve selâmet sembolüdür. Diğer yandan doğrudan doğruya Kur'an'dan esinlenilerek kaleme alınmış meşhur *Mesnevî* isimli eserin sahibi mutasavvıf Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî'nin enfes tasavvurlarından da faydalandım.

8. Arapça kelimeler uygun bir şekilde İngilizceye tercüme edilemediğinde kelimenin orijinalini parantez içerisinde referans noktası olarak belirttim.

9. Bu kitaba dâhil ettiğim birçok alıntı, mânevî hikâye ve öğretici menkıbe için kaynak göstermedim, çünkü bunlar farklı kültür ve

3 Elinizdeki çeviri nüshada Kur'an âyetleri, sûre numarası belirtilmeden, yalnızca sûre adı ve âyet numarası ile birlikte verilmiştir. Örneğin, "Hadîd, 4" gibi. (ç.n.)

4 Derleme: Tirmizî.